

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło (sprawozdawca)

SSN Jerzy Kwaśniewski

w sprawie z powództwa J. K., K. K. i P. W.

przeciwko H. W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 stycznia 2012 r.,

zażalenia powódek na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 22 września 2011 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. postanowieniem z dnia 22 września 2011 r. odrzucił skargę kasacyjną powódek od postanowienia tego Sądu z dnia 6 lipca 2011 r.

W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że zaskarżonym postanowieniem z dnia 6 lipca 2011 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. oddalił zażalenie powódek na postanowienie Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w G. z dnia 29 kwietnia 2011 r. Postanowienie to nie należy do wymienionego w art. 398¹ § 1 k.p.c. katalogu orzeczeń, od których przysługuje skarga kasacyjna. Wniesiona

przez stronę skarga kasacyjna jest zatem niedopuszczalna i podlega odrzuceniu z mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Postanowienie to zostało zaskarżone zażaleniem powódek. Żalące się zarzuciły naruszenie prawa procesowego poprzez błędną wykładnię art. 398¹ § 1 k.p.c. polegającą na nieprawidłowym ustaleniu, że stronie nie przysługuje skarga kasacyjna od kończącego sprawę postanowienia o oddaleniu zażalenia na postanowienie o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji. Wskazując na powyższe, wniosły o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W motywach zażalenia wyrażono pogląd, iż użyte w art. 398¹ § 1 k.p.c. sformułowanie „kończących postępowanie w sprawie” nie obejmuje postanowień sądu drugiej instancji zapadłych na skutek rozpoznania zażalenia na postanowienia sądu pierwszej instancji dotyczące kwestii incydentalnych. Natomiast kończącym postępowanie w sprawie jest postanowienie o oddaleniu zażalenia na postanowienie o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji, gdyż zamyka ono drogę do wydania wyroku. Postanowienie o oddaleniu tego rodzaju wniosku w istocie rodzi ten sam skutek, co postanowienie o umorzeniu postępowania apelacyjnego, albowiem uniemożliwia zaskarżenie rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Istota niniejszego sporu sprowadza się do pytania o dopuszczalność skargi kasacyjnej na postanowienie sądu drugiej instancji, mocą którego oddalono zażalenie strony na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji i odrzucenia apelacji.

Inicjując rozważania w przedmiotowej sprawie warto przytoczyć treść art. 398¹ § 1 k.p.c., zgodnie z którym skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku (postanowienia co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym – art. 519¹ § 1 k.p.c.) lub postanowienia w

przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie.

W świetle poglądów judykatury słuszną jest konstatacja żalących się, iż do kategorii orzeczeń kończących postępowanie należą postanowienia, których uprawomocnienie się zamyka drogę do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty przez sąd danej instancji, jeżeli w chwili ich wydania sąd ten jest zwolniony z obowiązku dalszego rozpoznawania sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2002 r., I CKN 421/01, LEX nr 55523 i z dnia 29 kwietnia 2003 r., V CZ 44/03, LEX nr 583970).

Nie ulega wątpliwości, że cechy zaskarżalności nie ma postanowienie oddalające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji. W przeciwieństwie do postanowienia o odrzuceniu apelacji, orzeczenie takie nie kończy postępowania w sprawie. Sytuuje się ono w kategorii postanowień, o których mowa w art. 380 k.p.c., co oznacza, iż można na podstawie tego przepisu, na wniosek strony, rozpatrując zażalenie na postanowienie o odrzuceniu apelacji, rozpoznać także, mające wpływ na jego wydanie, postanowienie oddalające wniosek o przywróceniu terminu do dokonania tej czynności procesowej. Od postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji oddalające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji nie przysługuje skarga kasacyjna (por. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2000 r., III ZP 1/00, OSNC 2001 nr 1, poz. 1 i z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00, OSNC 2001 nr 2, poz. 22 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 r., I CKN 367/99, OSNC 2000 nr 3, poz. 48, z dnia 1 marca 2001 r., I PKN 492/99, LEX nr 528158; z dnia 15 grudnia 2005 r., I UZ 32/05, niepublikowane; z dnia 19 lipca 2007 r., I UZ 15/07, niepublikowane i z dnia 7 kwietnia 2011 r., IV CZ 2/11, LEX nr 785889).

Jak wspomniano wyżej, kończącym postępowanie w sprawie jest natomiast postanowienie o odrzuceniu apelacji, albowiem zamyka ono drogę do merytorycznego rozpoznania sprawy przez sąd drugiej instancji. Rzecz w tym, że przepis art. 398¹ § 1 k.p.c. (podobnie jak dawny art. 392 k.p.c. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego – Dz. U. Nr 48, poz. 554) posługuje się terminem „kończących

postępowanie w sprawie” tylko w odniesieniu do wymienionych w tym przepisie dwóch rodzajów postanowień sądu drugiej instancji, a mianowicie postanowień w przedmiocie odrzucenia pozwu oraz postanowień o umorzeniu postępowania. W tej zaś kategorii orzeczeń, jakimi są postanowienia o odrzuceniu pozwu lub umorzeniu postępowania, zwrot „kończących postępowanie w sprawie” oznacza, że skarga kasacyjna może być wniesiona tylko w razie umorzenia postanowieniem całego postępowania, a nie tylko postępowania wpadkowego, mającego charakter incydentalny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005 r., I CSK 96/05, LEX nr 365081). W konsekwencji takiego ograniczenia katalogu orzeczeń zaskarżalnych skargą kasacyjną tenże nadzwyczajny środek zaskarżenia (podobnie jak jego wcześniejszy odpowiednik w postaci kasacji) nie przysługuje od wszelkich innych - poza wyraźnie wymienionymi w komentowanym przepisie - postanowień sądu drugiej instancji, nawet jeśli mają one charakter kończących postępowanie w sprawie, w tym także postanowień o oddaleniu zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji o odrzuceniu apelacji (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2001 r., I PKN 759/00, LEX nr 152690; z dnia 18 kwietnia 2001 r., III CZ 10/01, LEX nr 52569; z dnia 8 sierpnia 2001 r., I CZ 103/01, LEX nr 54694; z dnia 28 września 2001 r., I PZ 60/01, LEX nr 448064; z dnia 19 marca 2002 r., II CZ 166/01, LEX nr 55111; z dnia 4 października 2002 r., I PK 315/02, LEX nr 57151; z dnia 5 września 2002 r., II CZ 86/02, LEX nr 571891; z dnia 13 października 2005 r., IV CZ 89/05, LEX nr 186913; z dnia 7 lutego 2008 r., II UK 270/07, LEX nr 844742 i z dnia 15 lutego 2008 r., I CZ 1/08, LEX nr 465909).

Mając na względzie niezaskarżalność skargą kasacyjną postanowienia o oddaleniu wniosku o przywróceniu terminu do wniesienia apelacji i o odrzuceniu apelacji, z mocy art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.